

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקעה ♦ שנה יא

פר' שמות ♦ כא טבת ה'תשפג

דברי אלוקים חיים מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו

ודקדקו המפרשים למה מתחיל בלשון הווה ומסיים בלשון עבר "באו", וכן צריך להבין שמתחילה אמר "בני ישראל" ומסיים באמירת "את יעקב" והרבה תירוצים נאמרו על כל זה.

והנה נקדים מה שכתב הרבי ר' אלימלך זי"ע בספה"ק נועם אלימלך לתרץ השינוי לשון, שמתחילה אומר "הבאים" בלשון הווה, וסיים בלשון עבר, "באו", וגם מתחילה קוראם על שם ישראל ולבסוף קוראם על שם יעקב, הכוונה בזה שהצדיק הגדול, נתחזק ונתישב בצדקו ימים רבים, אזי אף שעושה דברים גדולים וצדקות רבות, אף על פי כן הוא ניצול מגדלות, כי אדרבה, הוא מוצא בעצמו חסרונות לומר שהוא מקצר עדיין בעבודה, והוא מצר עצמו על זה, ומה גם שמצער עצמו על צורכי ישראל וגלותם המר במיסים וארנוניות, וכל התלהבות ודביקותו בעבודת השם אינה שווה לו כלל מרוב דאגתו עליהם, והמה עמודי עולם הנקראים בשם ישראל, אבל אותם הצדיקים המתחילים בעבודה, חדשים מקרוב באו, בהיותם עושים איזה דבר קדושה, נתלהב בקרבם הגדלות והמה סוברים, שכבר הגיעו לתכלית העבודה האמיתית, ואע"פ שהם צדיקים המה נכללים בעוון הגדלות, והמה אשר בשם יעקב יכונו.

והנה רמז הכתוב באומרו "בני ישראל הבאים מצרימה" כלומר שהצדיקים הגדולים המה תמיד במיצר ודאגה על העבודה, לומר שהם מקצרים עדיין, ובזה הולכים למעלה תמיד בלי הפסק, ומה שאמר הכתוב "הבאים" בלשון הווה ומה שאמר הכתוב "את יעקב איש וביתו באו בלשון עבר, לרמז על אותן הסוברים שכבר הם שלימים בעבודתם מבלי שום חסרון אליהם הגיע שלא כן מדרגת האמת, אלא שצריך להשיג תמיד על שפלותו למען ינצל מגדלות ואז טוב להם עכ"ל.

והנה נראה לתרץ קצת מהדקדוקים הנ"ל בדרך אפשר דהנה כתוב בתחילה ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב ואח"כ כתוב איש וביתו באו ולא כתוב בני ישראל, ואפשר לומר כי ידוע שאם אדם נמצא בביתו בשלווה יכול יותר לשמור תורת ה' וכמו שכתוב אשרי יושבי ביתך וגו' אבל כשאדם הוא נמצא בדרך, קשה ביותר להיות בשלימות בבית אז בדרך הוא הוא רק חצי ואם בבית הוא רק חצי אז אם הוא בדרך מי יודע כמה הוא שוה והנה מצינו שהליכה בדרך הוא נסיון, שגם אצל אברהם אבינו היה זה אחד מעשרה נסיונות שאמר לו הקב"ה לך לך מארצך וכו' ואף שאמר לו ה' הבטחה ואעשך לגוי גדול ואברכך וגו', ורש"י כתב שם שהוצרך אברהם אבינו לברכה כי הדרך גורמת לשלשה דברים, ואחד מהם הוא "שממעטת את השם"

דברות קודש מרוך רבינו עט"ר שליט"א

ויהי בימים הרבים ההם וימת מלך מצרים, ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה: (שמות פרק ב פסוק כג).

הרמב"ן מפרש על דרך הפשט: מנהג הנעבדים למלך בליעל רשע, שיהיו מצפים ומחכים ליום מותו; וכאשר ראו שמת המלך, האנחו מאד ממלוק אדם חנף (ע"פ איוב לד, ל) מרשיע מן הראשון, כי אמרו אבדה תקותנו.

ורבי יוסף בכור שור מפרש על וימת מלך מצרים ויאנחו, כל זמן שהיה אותו מלך חי, היו מצפים שמא כשימות זה יתבטלו גזירות; וכיון שמת ולא נתבטלו גזירותיו, אמרו: עתה אין לדבר סוף, לא נצא עוד מעמל זה אזי ויאנחו.

ואפ"ל לפי רש"י שמפרש שלא מת אלא נצטרע דחשוב כמת, שבני ישראל ציפו והאמינו, שהוא יקבל בהקדם את עונשו מן השמים והוא ילמד מזה לקח ויסור מרשעתו וירפה מהם.

אבל לאחר שראו שנצטרע ולא רק שלא למד מזה אלא הוסיף על רשעתו, ראו מזאת שמכות לא יעזרו.

כפי שניתן לראות בימינו אנו, כשלצערינו לא עובר יום שאין קללתו מרובה מחבירו, וצרות שונות ומשונות פוקדות את העולם בכלל ואת כלל ישראל בפרט.

על כן הקריאה מעוררת את הזמן ונקיים את הפסוק "ויזעקו ותעל שועתם" שהשי"ת מתאוה לתפילתן של ישראל.

(ליל שישי שמות תשפ"ב)

ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה. השי"ת מתאוה לתפילתנו וכל זמן שישראל לא נאנחו ולא זעקו לא נגאלו, וע"ז נאמר "ויזעקו ותעל שועתם" ששמע הקב"ה את זעקתם הרי אז ותעל שועתם, והחלו פעמי גאולתם.

(ליל שישי שמות תשפ"א)

הנה פרשה זו קוראים אנו בכל שנה בריש ימי השובב"ם, ומפרש (יוסף בכור שור) שבין מלכא למלכא היה להם פנאי להתאנח ולהתפלל.

ואפ"ל שבא לרמז לנו, לנצל את הימים הקדושים אלו לקחת פנאי מכל הטרדות והדאגות וללמוד ולהתפלל ולהיטהר כראוי וכבנון, שאם מנצלים אותם כראוי, מטהרים הם את נפשות ישראל.

(קידושא רבא תש"פ)

גליון השבוע מוקדש

לעילוי נשמת

הרבנית הצדקנית

מרת רייזיל רוט ע"ה

בת הרב שמואל אהרן זצ"ל

א"ח הגה"צ ישראל צבי זצ"ל

מנערגעשט - בני ברק

נלב"ע יום ג' שמות י"ז טבת תשפ"ג

ת.נ.צ.ב.ה

ימי השובבי"ם

במשנת רבינו הגה"ק זיע"א ב' ויגד משה

והנה הימים האלו נקראים ימי **השובבי"ם** שמחכר במגן אברהם (בסימן תרפ"ה) שיש נוהגין בשנה מעוברת לקבוע תענית בכל יום ה' מפרשיות השובבי"ם ת"ת, והטעם שמתענים בשנים המעוברות, כתב הלבוש משום שהנשים המעוברות היו עלולים להפיל עובריהם בשנית המעוברות, אמנם בשערי תשובה ובפרי מגדים כתבו שהמנהג במדינות אלו שמתענים גם בשנה פשוטה, אלא שבשנה פשוטה מתענים רק בפרשיות שובבי"ם בלבד, ובשנה מעוברת מוסיפים גם ת"ת, ומנהג זה הוא ע"פ האריז"ל כדהובא בבאר היטב שימים אלו מסוגלים לתקן עון קרי יותר מכל השנה להתענים בהם ע"ש.

והנה מה שנוהגים להתענות ביום ה' דוקא כתב בא"ר שהוא משום דאנשי מעמד התענו והתפללו ביום ה' לבל תפיל אשה פרי בטנה ע"ש, זה הטעם הלבוש הנ"ל שמתענים לבל תפיל, אבל לאריז"ל הנ"ל שהטעם הוא שמתענים הוא לתקן את עון קרי היה ראוי להתענות ביום ו' דהיינו בערב שבת שהוא כנגד מידת יסוד, (עיין בספר נימוקי אור החיים להרה"ק ממונקאטש זי"ע) דכן נהגו באמת כמה צדיקים מתלמידי הבעש"ט הק' להתענות ביום עש"ק, וכן צוה הרה"ק מטרסק זצוק"ל, אמנם בליקוטי מהרי"ח כתב ששמע שהרה"ק בעל מאור ושמש אומר דגם לפי האריז"ל יש להתענות ביום ה', מכיון שאין מתענין בערב שבת על כן יש להקדימו ליום ה'.

והנה מבואר בלבוש דבמנחה יש לומר ויחל בקריאת התורה, אמנם בספר דברי תורה (מונקאטש) כתב שתענית שובבי"ם צריך להחזיק בסוד בכל מה שאפשר, וע"כ אין קורין ויחל במנחה בתענית שובבי"ם גם כשיש יותר מעשה שמתענים, והטעם דמכיון שזה תענית יחיד לתשובה לכל אחד להפאות נגעי נפשו על הדבר צריך להיות בהצנע לכת כל מה שאפשר, דהוי כעין חציץ עליה מאן דמפרש חטאו בציבור, אבל בספר דרכי חיים כתב שמרן הגה"ק הדברי חיים מצאנז היה אומר שבשובבים מותר לאדם להגיד שהוא צם ולא נראה כיוהרא מכיון שמחויבים להתענות (ע"ע בשו"ע סימן תקס"ה סעיף ה')

העיקר לא התענית אלא סור מרע ועשה טוב

והנה בשבתות של הפרשיות של השובבי"ם היה דרך הקודש אצל צדיקי אמת לעורר בתוך דברי תורה שהשמיעו בסעודת שבת קודש את ערך קדושת ימי השובבי"ם לתיקון ולתשובה, ושנזכה לתקן כל מה שמוטל עלינו להגיע לתכלית הנרצה לתיקון השלם

וכן נהגו רבותינו הק' זיע"א ובפרט בעת רעוא דרעין בקול חוצב להבות אש, שהעיקר השובבי"ם הוא לא התענית אלא העיקר להיות סור מרע ועשה טוב בשמירת עינים ושמירת המחשבה ובעיקר להרבות בתורה ללמוד ברציפות בתפילה ובהתלהבות, שבזה התיקון תלוי הגאולה השלימה כי זה הפגם הוא המעכב העיקרי להגאולה ובאם מתקנין זאת מקרבים את הגאולה השלימה

ויהי רצון שנתעורר כולנו יחד בעבודת השם ובפרט בימים האלו בתורה ובתפילה ובצדקה ובפרט התיקון של פ"ד תעניות לפדותם בממון וכמו שכתבו הספרים הק' ובזכות זה נזכה להגאל בגאולה השלימה מתוך רחמים וחסדים מגולים ע"י משיח צדקינו אמן.

בני ישראל במצריים נקראו יעקב

ולכן אפשר לומר שמה שכתוב בפסוק בתחילה "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה", שעד שלא הגיעו למצרים נקראו הם בני ישראל כלומר בניו של ישראל, שישראל הוא מלשון גדולה (כי שרית עם אלוקים ואנשים) אבל מכיון שהגיעו למצרים, גרם הדרך וגם המדינה שבאו לשם, דהיינו למצרים שהוא ערוות הארץ, שכתוב את יעקב ולא כתוב את ישראל, כי גם אצל יעקב גרם הדרך לירד למדרגת "יעקב" ואצל בני יעקב כבר כתוב רק "איש וביתו באו" וכ"ש שלא כתוב בני ישראל כי באו לארץ הטמאה של מצרים, שגרם זאת ועוד נראה לומר בדרך רמז כי חז"ל אמרו "ישראל אע"פ שחטאו ישראל הוא", כלומר שאל יתיימש איש ישראל שהגיע למצב שחטא, אלא יאמין שהוא נשאר ישראל בכל מצב שהוא, ואפשר לו לתקן מה שחטא, ואדרבה במקום שבעלי תשובה עומדים אף צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד שם, וכמו שאמרו חז"ל.

זה מרמז הפסוק ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה כלומר שאע"פ שבאו במצרים הקליפות, מ"מ הם בני ישראל, וכתוב את יעקב שר"ל אף שירדו ממדרגת "ישראל" למדרגת "יעקב", וגם שנשארו אך ורק בתואר "איש וביתו" מ"מ אל יתיימש אדם לומר ח"ו כאשר אבדתי אבדתי, אלא יתחזק את עצמו וגם יש לרמז על שאמרו חז"ל יעקב אבינו לא מת, שאף שישראל הוא מדרגה גדולה מכל מקום אף שנאבד שם "ישראל" מכל מקום נשאר שם "יעקב" ויכול אדם לחזור למדרגת "ישראל", כמו שהיה מקדם ועוד ביותר מזה, ומכל שכן שבעלי תשובה מקומם יותר גדול מצדיק גמור וכנ"ל.

וגם אפשר לומר כי ידוע שישראל רמז על הזכרים שנקראים "בני ישראל" ונשים נקראים בשם "יעקב" וכמ"ש הפסוק כי תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל, ודרשו חז"ל בית יעקב אלו הנשים.

לא שינוי את לבושם ואת לשונם

ולפי זה אפשר לומר דהנה במדרש דרשו על הפסוק ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה שלא שינוי את שמותם שאף שבאו למצרים "ראובן" נשאר בשמו וכן "שמעון" ולוי וכל השבטים הק' וכן שיצאו ממצרים וכן לא שינוי את לבושם ואת לשונם (ויש בזה רמז ויבוא יעקב של"ם ר"ת שם, לשון מלבוש ורק אז נקראים שלימים) זה מרומז בפסוק "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרים את יעקב", איש וביתו באו, שיעקב מרומז כאן על הנשים, שבני ישראל באו עם בית יעקב, באלו הנשים ואיש וביתו באו יחד ולא כפרעה שאמר לכו נא הגברים ועיבדו את ה', אלא כמו שענה לו משה רבינו נערינו חקינינו ובטפינו נלך לעבוד את ה', ובזכות זה נגאלו נמצרים וכמ"ש חז"ל שבזכות שלא שינוי את שםם ולשונם ומלבושם נגאלו אבותינו ממצרים.

והנה כתוב בספרים הק' שהגאולה העתידה שיהיה בקרוב בימינו, יהיה דומה לגאולת מצרים ולכן עלינו להתחזק בדברים האלו שבזכותם יצאנו ממצרים דהיינו הלשון השם והלבוש שלא לשנות שום דבר בהם ומובן שהכוונה הוא בעיקר שלא לזלזל באלו הדברים, אבל מובן שהעיקר הוא שמירת התורה הק' שנמסרה מדור דור עד מתן תורה בהר סיני, אבל אלו הדברים הוא השמירה העיקרית לעם ישראל ממצרים ועד הנה בגלות האחרון, שהוכיח שרק אלו הדברים שלא שינוי אותם, הם החזיקו את עם ישראל להחזיק מעמד עד היום הזה, ויה"ר שנזכה בזכות לבית הגו"צ ונזכה שישראל תושע בה' תשועת עולמים.

כניני חיים

ויקוצו מפני בני ישראל (א, יב)

לפתע חשו המצרים בקרבם שנאה עזה כלפי בני ישראל, אף על פי שזה לא היה כל-כך מרצונם (בפה-רך) היה זה רצון ההשגחה העליונה, כדי לבדד את בני ישראל מן המצרים לבל יתבללו בתוכם. לפיכך אומר נעים- זמירות-ישראל בתהלים: "הפך לבם לשנוא עמו".

(שפת אמת)

למען ענותו בסבלותם

ברש"י בסבלותם של מצרים, קאי על היצה"ר שיש ב' מינים אחד מה שמסית ח"ו לעשות נגד השם ב"ה שלא להתפלל ושלא ללמוד ושילך אחר תאות לבו ח"ו, והב' שילמד ושיתפלל ויעשה סיגופים בגבהות הלב ח"ו, זה קשה מהראשון, שבראשון בנקל לשוב בתשובה, ועל הב' קשה, זה פירש"י למען ענותו בסבלותם של מצרים זה עינוי הגוף שמענה ומסגף עצמו חס ושלום זה היה גלות מצרים.

(תורת חיים)

לא תאספון לתת תבן להעם

אין רצון ה' רק באחדות ישראל ולהתקבץ יחד כאחד, שע"ז אמר רבינו הק' מרימנוב שפרעה הרשע גזר ולא תאספון לתת תבן לעם, שכתוב תאספון באל"ף שהוא לשון אסיפא שמובא בתנא דבי אליהו שישראל הק' היו נקבצים תמיד ביחד לדבר מקדושת האבות ולגמול חסד זה עם זה זה היה חביב בעיני ה', ופרעה הרשע ראה והרגיש זאת בכשפיו, לכן גזר ואמר לא תאספון שלא יעשו יותר אסיפות, לתת תבן, תב"ן ר"ת ב'מסתרים ת'בכה נ'פשי, ופרעה הרשע לא רצה בזה, לכן גזר לבטל האסיפות, והרשע הזה ראש הרשעים והממרים נגד ה' ראה בגודל חכמתו אשר האסיפות המה לישראל שורש לכל הקדושות

(תקנות שומרי אמונים)

תבן לא ניתן לעבדיך ולבנים אומרים לנו עשו

תבן הוא לשון תבונה ודעת, ולבנים הוא תשובה ע"ד שארז"ל בפסוק כל עת יהיו בגדיך לבנים, זה שאמר הכתוב תבן הוא תבונה אין נתן לעבדיך, ולבנים שהוא תשובה אומרים לנו עשו, בתמיה מאין ימצא לנו פתח התשובה אם אין בנו דעת, והשי"ת יחננו דעת, ונזכה לתשובה שלימה למען לא ניעול בכיסופא לעלמא דאתי אכ"ר

(שמע שלמה)

ושאלה אשה משכנתה וגו' כלי כסף וכלי זהב" (ג, כב)

למה דוקא כלי כסף וכלי זהב ולא דברים אחרים, כי המצרים היה בדעתם, שבני ישראל חוזרים למצרים אחרי שהותם ג' ימים במדבר, אם כן לפי דעתם הבינו שהם צריכים לשאול דברים הנצרכים לדרך, אבל כלי כסף וכלי זהב מהדברים שאינם נצרכים לדרך למה להם לשאול. וכיון שיבואו ישראל ויבקשו לשאול כלי כסף וכלי זהב, שמא יחששו מצרים על ידי זה שבדעתם לברוח, על כן היה צורך בציווי מיוחד מאת השי"ת, שישאלו כלי כסף וכלי זהב דוקא, ואף על פי כן יתנו להם כמאה"כ (ג, כא) "ונתתי את חן העם הזה".

(באר מים חיים)

ועתה לכו עבדו (ה, יח)

על דרך רמז יש להעמיס בזה להדריך האדם בדרכי אלקים חיים להורות תשובה לרבים וליחיד שמיד שמתעורר לבו ונפשו לשוב אל ה', וכל החשבונות הרבים ישאיר לאחר מכן, זהו עתה לכו עבדו את ה' תיכף ומיד ללא שהיות, כי זו היא דרך התשובה ומיד - ואילך חושבניה.

(חוקי חיים)

עובדות חיים

ותרא את התבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה (ב - ה')
ה' נשתרבה אמתה אמות הרבה (רש"י)

מסופר על הגה"ק רבי מאיר שפירא ראש ישיבת חכמי לובלין זיע"א, שפעם נתכנסו בעירו כמה מראשי הקהילה עם רבני העיר, ודנו בענין חשוב שהיה בו משום הצלת נפשות רבות מישראל, אמרו אנשי המעשה שבין הנאספים, ענין זה שאנו דנים בו עתה כבד הוא מאתנו ולא נוכל לבצעו בכוחותינו הדלים והצנועים . התערב רבי מאיר שפירא וקרא בהתרגשות: רבותינו ז"ל דרשו כידוע את הכתוב "ותשלח את אמתה" - "את ידה", ועוד אמרו אף על פי שידה של בת פרעה היתה קצרה מלהגיע לתיבה באורח טבעי, כיון שהושיטה את ידה להציל את משה, נעשה לה נס וידה נתארכה אמות הרבה, ונסיון ההצלה הצליח בידה. והנה יש מקום לשאול כאן, מה היתה סבורה בת פרעה בשעה שהושיטה ידה לתיבה המרוחקת ממנה מרחק רב? אלא, המשיך רבי מאיר שפירא בקול המלהיב, מפרשה זו עלינו ללמוד מוסר השכל, שלעולם יחתור האדם אל המטרה הנכספת מתוך אמונה ובטחון בהשם יתברך, ואפילו אם נראית לו המטרה רחוקה מכדי הישג ידו, אסור להתייאש ולהיריד ידיו בחוסר אונים ובאפס מעשה, ואף אנו נעשה למען המטרה שלפנינו בכל כוחנו ומאודנו ובעזרת ה' גם יכול נוכל

ותעל שועתם אל האלקים (ב, כג)

פעם הגיע דרשן לאחת העיירות והאריך בתוכחות מוסר על ביטול תורה ועל זלזול בתפילה וכו'. הזדמן לשם הבעל שם טוב הקדוש, בשמעו את דברי הדרשן, קם על רגליו ואמר לו הכיז זה יעז מר לדבר סרה באדם מישראל, הכלום ידע להעריך את מעלתו של האיש הישראלי בהתרוצצו במשך כל היום כולו בשווקים וברחובות להשיג טרף ומחיה עבור נפשות ביתו להאכילם, להלבישם ולהנעילם ולשלם עבורם שכר לימוד וכו' וכו' ובעודו עייף ויגע, נזכר הוא לפתע לעת ערב, שעדיין לא התפלל תפילת מנחה, והוא רץ לעבר בית הכנסת אגב אנחת כאב על אשר כמעט שכח להתפלל, הכלום תדע איזה רעש עושה תפילה, אמנם חטופה, זו במרומים!... (תלמידי הבעש"ט)

וימררו את חייהם בעבודה קשה (א - יד)

סיפר הרה"ק מטאלנא זיע"א : דרכו של הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זיע"א בעל התניא והשו"ע (יומא דהילולא כ"ד טבת) היה לנדוד בכל הערים, כמו שהיה נהוג אז אצל כל תלמידי הבעש"ט הקדוש זיע"א, לפרסם את שם ה' בעולם, ובפרט להלהיב את האנשים הפשוטים. ובכל כפר וכפר ביקש מהגבאי רשות לדרוש ודרש שם. פעם אחת יצא לו להיות אצל גבאי עם הארץ, שטען שאינו יודע אם הרב הזה ראוי להיות דרשן אצלו בבית המדרש .

אבל אם יעמוד אצלו למבחן, ויצליח להסביר לו קושיא שהתעוררה לו זה עתה בעת אשר מעביר הוא את הסדרה, יסכים לו לדרוש. הסכים הרבי ושמע את קושית העם הארץ, ששאל על הפסוק "וימררו את חייהם בעבודה קשה" יש טעמים שמחים מאוד והוא אינו מבין, על פסוק כזה "קדמא ואזלא" "מונח רביעי" . עזוב עבודה קשה וממררים להם את החיים יהיו טעמים שמחים. ענה לו "בעל התניא" מיניה וביה, בני ישראל היו צריכים להיות במצרים הרבה יותר שנים לפי החשבון, אבל לבסוף יצאו ק"ץ שנים לפני הזמן, רק בגלל קושי השעבוד שהיה מספיק להם, לכן הטעמים שמחים שבגלל הקושי זכו אבותינו להשתחרר ממצרים ק"ץ שנים קודם הזמן, ולכן הטעמים הם בדווקא "קדמא ואזלא" בגימטריא ק"ץ, כמנין השנים שהרוויחו ויצאו לפני הזמן המתוכנן. כמובן לאחר דרשה נפלאה זו הסכים הגבאי ונתן לו רשות לדרוש.

קול קראלי - 074-7962278

בעימות חיים

כיצד זה אדם כה צעיר התמנה להנהיג

ותרא אתו כי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים (ב, ב)
 כשהיה צעיר לימים נתמנה ה"שפת אמת" צ"ל לאדמו"ר המנהיג את החסידים. בין חסידיו הרבים היו, כמובן, גם אנשים באים בימים תלמידי חכמים ויראי שמים, הנודעים בצדקותם "כיצד זה אדם כה צעיר התמנה להנהיג אנשים מבוגרים, הידועים כתלמידי חכמים וצדיקים מופלגים?" התפלאו רבים.

השיב להם על כך אחד החסידים במשל: אדם אחד עמד לרגלי הר גבוה עד מאד. "רצוני להעפיל לפסגתו!" אמר, וישא עיניו למרומים, אל המקום שבו התנשאה פסגת ההר. בלי להסס החל צועד במעלה ההר. צעד יום, צעד יומים אט אט התקדם, אך הפסגה היתה עדין רחוקה מאד מאד. המשיך האיש בדרכו, ימים עברו חדשים חלפו, והאיש עדין בדרך אל הפסגה הגבוהה והרחוקה. שנים רבות הוסיף האיש להעפיל במעלה ההר. כוחותיו כמעט כלו אך הוא לא אמר נואש "עלי להגיע אל ראש ההר, ויהיה מה!" ואכן בתום שנים רבות של צעידה מאומצת הצליח האיש להגשים את שאיפת חיוו פסגת ההר הלכה והתקרבה לעברו עד אשר באחד הימים מצא עצמו ניצב בראש ההר. ואז, באותו רגע בו חש עצמו מאושר כפי בודאי רק מעטים חשים נתקלו עיניו בילד קטן העומד גם הוא על פסגת ההר.

מרב תמהון פער האיש את ידו ועיניו חשבו לצאת מחוריהן. 'היתכן?' חשב, 'היתכן שילד כה קטן עומד לו במקום, שלי נדרשו שנים ארוכות ומאמצים על אנשיים כדי להגיע?!' "אמור לי ילד" פנה לבסוף אל הפעוט "כיצד הצלחת להגיע הנה, והרי לי ארכה הדרך שנים רבות!" והילד השיב: "אתה הגעת הנה מתחתית ההר, וכדי להגיע לפסגה נאלצת להפעיל כח רב במעלה ההר ואילו אני נולדתי פה על פסגת ההר הגבוהה!" ועתה, "סיים המספר את משלו ופנה לנוכחים: "האם מבינים אתם את הנמשל? נכון הוא כי ה'שפת אמת' צעיר לימים, ולמרות זאת מנהיג הוא אנשים באים בימים ונכבדים כי זאת לדעת: אותם אנשים זקנים וחשובים החלו דרכם בתחתית ההר, ושנים רבות היה עליהם לעמול עד שהגיעו למדרגתם הגבוהה."

ואילו ה'שפת אמת' נולד על הפסגה, ובמשך חיוו החל את דרכו בעבודת ה'. לא יפלא איפה כי ראוי הוא למרות גילו הצעיר להיות מנהיגם של כל חסידיו! "שקיבל נשמה גבוהה מאד וכו', להבדיל, נולד משה רבנו שאומר רש"י שנתמלא הבית אור גדול של נשמת צדיק כמשה. (מעשיהם של צדיקים)

מרכז רוחני "אמונת חיים" קראלי

ע"ש רבינו הגה"ק זיע"א - בנשיאות מרן רבינו שליט"א

אבידה גדולה

אבלים ודואבים אנו בהסתלקות אשת חיל, שרידת הוד דור קדומים, דורשת טוב לעמה, המשכלת על דבר ה', פיה פתחה בחכמה בדברי חיזוק ואמונה בכל עת ועונה, גם לרבות ימי צער ומצוק שעברה בדומיה, קיבלה הכל בשמחה, בימי השואה אזרה חיל והצילה המוני יהודים, עמדה לימין בעלה הגדול בהעמדת הדת על תילה בעיירת נעגרעשט, תמכה בעוז בהקמת בית חיינו ובהרחבת מוסדותינו הק'

הרבנית הצדקנית

מרת רייזיל ראטה ע"ה

בת הרה"ח שמואל אהרן פוקס צ"ל מנהריה אלמנת הרה"צ ישראל צבי צ"ל רב ומו"צ נעגרעשט חיבבה והעריכה ועמדה תדיר לימין חתנה רבינו הגדול מרן אדמו"ר הגה"ק יצחק צבי משה מוזס זיע"א מקראלי ולא פסקה מלבכות את השבר הגדול בהסתלקותו השיבה נשמתה הטהורה ליצורה בשיבה טובה אור ליום ג' שמות לסדר 'ויאנחנו בני ישראל' י"ז טבת תשפ"ג הלויטה יצאה מביתה רח' עזרא 33 ב"ב לבית החיים סגולה פ"ת

הליכות חיים

הגאון רבי גמליאל הכהן רבינוביץ
 מו"צ ומח"ס גם אני אודך:

האם אפשר לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום בליל שישי

תשובת הגאון רבי יקותיאל ליברמן בספרי גם אני אודך:
 הנה בשעה"צ (רלח סק"א) מובא ב' דעות בענין מקרא בלילה, דעת האריז"ל שהוא בבאר היטב וברכי יוסף (סק"ב) שאין ללמוד מקרא בלילה. ודעת הפמ"ג שאפשר ללמוד מקרא בלילה. ומסיק השעה"צ, דאף להמחמירין לית בזה איסורא, אלא שלכתחילה טוב יותר ללמוד מקרא ביום. וכן הוא בשו"ת מהרש"ם (ח"א סימן קנח), דמה שאין ללמוד מקרא בלילה היא רק ממדת חסידות. וראה אריכות נפלאה בשו"ת בצל החכמה (ח"ד סימן מד) בענין לימוד מקרא בלילות החול, ובליל שישי ושבט.

וכל זה לענין מקרא, אבל לענין שמו"ת יש להחמיר יותר, מצד קריאת התרגום, שהביא שערי תשובה (רפה, סק"א) בשם מחזיק ברכה, שאין לקרות באשמורת יום השישי, כי כתבו גורי האריז"ל שאין לקרות תרגום בלילה. והוסיף על זה הכף החיים (רפה, יד), "ואשרי מי שעושה כל דבר בזמנו ובמקום הראוי לו, ולא יחוש על הזמן נגד עבודתו יתברך, כי לכך נוצר". וראה אריכות דברים בשו"ת וישב הים (סימן ו), שאין לקרות תרגום אונקלוס בלילות החול, כולל ליל שישי.

ויותר מזה ידוע שהגה"ק רבי חיים פלאגי צ"ל בספרו כף החיים (סימן כז, ה) החמיר שלא לקרות שמו"ת בליל שבת, ומביא בשם ספר תולדות אדם (ח"א דף לט): שביקש הגאון ר' זלמן מוואלה'ין ללמוד שנים מקרא ואחד תרגום בליל שבת, ותמה הכף החיים, שהרי לפי דברי הרמ"ע אין ללמוד תרגום בלילה, אפילו ליל שישי וליל שבת, עיי"ש.

ואמנם בשו"ת יביע אומר (ח"ו סימן ל) האריך בזה טובא, והביא מפקודת אלעזר (סימן רפה) שכתב: "ואני בעיני כך נוהג פעמים אין מספר, לקרות שנים מקרא ואחד תרגום בליל שבת כשיש לי טרדת מצות תלמוד תורה שיש עמה כתיבה בערב שבת, ואין לי פנאי אלא ביום שבת, שלא לבטל תלמוד תורה דרבים, ולכן אני קורא שמו"ת בליל שבת. ואף שהרמ"ע כתב שלא לקרות תרגום בלילה, הרי הוסיף שג"כ אין לקרות בשבת ויו"ט, ובשער הכוונות מבואר שהאריז"ל קרא בשבת שמו"ת [במקום אונס גדול], ומה לנו לתפוס סודות שלא גילה האריז"ל, וכיון שאינו דבר האסור עפ"י הש"ס ועמודי הוראה ופוסקים, אין לי הכרח לצער עצמי קצת בשביל זה", עכ"ד.

וכן כתב בספר רוח חיים (רפה, ד), דרך לכתחילה אין לומר תרגום בליל שבת, אבל במקום אונס גדול מותר להעביר הפרשה שמו"ת אפילו בליל שבת. וכן העלה בשו"ת וישב הים (סימן ו) דבליל שבת מותר לקרות תרגום, ושעל כן מותר לקרות שמו"ת בליל שבת, עיי"ש. וכ"כ אאמו"ר שליט"א בשו"ת משנת יוסף (ח"ו סימן פא, ח) דבליל שבת אין קפידא, ושהיו גדולים שהקילו גם להשלים חוקם בלילה.

ועכ"פ חזינו דאפילו בליל שב"ק נטו כמה פוסקים להחמיר, וכל שכן שאין לקרות תרגום בליל שישי.

רוצים ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו'
 תרמו בעין יפה וקחו חלק בהפצת המעיינות של
מרכז "אמונת חיים" קראלי
 כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
 רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 053-3173678
 באימייל: 3118494@gmail.com

לעילוי נשמת

רבינו וידאל הצרפתי צ"ל
 בן רבינו יצחק צ"ל
 יא"צ כג טבת
 ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

רביה"ק יצחק צבי משה זי"ע
 בן רבינו אביגדור זי"ע
 מקראלי
 נלב"ע ביום ד טבת תשעט
 ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ משה וועבר צוק"ל
 בהרה"צ מרדכי צ"ל
 נלב"ע יב כסלו תשפא
 ת. נ. צ. ב. ה.